

Price ` 5/-

{ khw ÓĚP

õ»ke 11, yf-129, 15 MkÃxBçkh, 2020

fkŠPku-kŠSlix

zlu rðLkeik MMÈ¼÷k	+91-99250 15056	zlu r{÷Lk [ok	+91-98240 22107
zlu rðÁlu- fÁlkp	+91-98240 99848	zlu WŠ{÷ þln	+91-98250 66939
zlu ilasM ðe. Álx÷	+91-89403 05130	zlu nuçtkk çkuke	+91-98250 30111
zlp rnhúk fðzeþk	+91-98254 65205	zlu yrlkp [Étkhyk	+91-98250 96922
zlu olajðvk Álx÷	+91-98240 61266	zlu ysp LMRf	+91-98250 82666
zlu fðþp Ákhe¼	+91-98250 26999	zlu MkP olÁrk	+91-99250 45780

Ákerzþlxðf fkŠPku-kŠSlix

zlu f-þÁk þk	+91-99246 12288	zlu r{÷Lk [ok	+91-98240 22107
		zlu rÉðþp MMÈzeðtk	+91-82383 39980

fkrzþkf Mskúk

zlu Álehtk þln	+91-98255 75933
zlu Áð÷ LMRf	+91-90991 11133
zlp yr{ik [ÉLk	+91-96990 84097
zlp r{þln olÁrk	+91-99142 81008

Ákerzþlxðf yLkuMxð [h÷ nlxoMskúk

zlu þÁlkf þln	+91-98250 44502
---------------	-----------------

fkŠPkuðMðþ÷h, ÚkðnkMkef yLku ÚkðnkMkef Mskúk

zlu «ýð {Mke	+91-99240 84700
--------------	-----------------

fkrzþkf yLkuðMxellx

zlu rLkhtk ¼kðMMh	+91-98795 71917
zlu rnhúk Ák÷rfþk	+91-95863 75818
zlu r[htk þk	+91-91732 04454

fkŠzþkf R÷ðxðVrsþku-kŠSlix

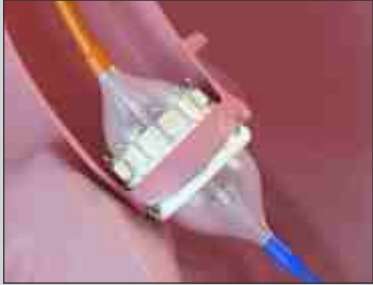
zlu ysp LMRf	+91-98250 82666
zlu rðLkeik MMÈ¼÷k	+91-99250 15056
zlp rnhúk fðzeþk	+91-98254 65205

LkeyLkuktu-kŠSlix yLkuÁkerzþlxðf RLxðMkeðalx

zlu yr{ik r[tk÷þk	+91-90999 87400
-------------------	-----------------

ՏԻՄՏ ԻՍՏԻԿԱԼ

Balloon Expandable Valve

Self Expanding Supra-Annular Valve

15 TAVI
 (xĒL MkvĒkxh ynykxerf ōkŌŌ EBĀ÷kLxplk)

Mkshe ōkxh hkōkōmĒk ōkŌŌLku
 քĒ÷ōLke «rĒPk
 ōkshkĒk {kt MkkŪke ōĀkhu
 nkĀMĀkx ÷ {kt 100 % Mkv x ĩkk MkkŪku

¼khĒk {kLke yōkŵkx ÓĒPhkōk Mkkhōkh xe{

MkeBmk nkĀMĀkx ÷

ōkshkĒk {kt MkkŪke LkkLke ōPLke քkk x feLkŵ ÷ eōh xĒLMkĀ ÷ kLx,
 { kĒkk yu ÷ eōh Lkku yf rnMMkkuzkLkx fPko

fkhkLk {nk{khe Mk{P{kt
 y{ĒkōĒLke rMkBMk nkĀMĀkx ÷ {kt
 քŵōkŵke rnhōLkŵ ÷ eōh xĒLMkĀ ÷ kLx fhōk {kt ykŌPw

yĒPkh, wĀe{kt
 6 ÷ eōh xĒL, Ā ÷ kLx fhōk {kt ykŌPkt Au
 քĀk {kt 100 xfk, V x Ēk

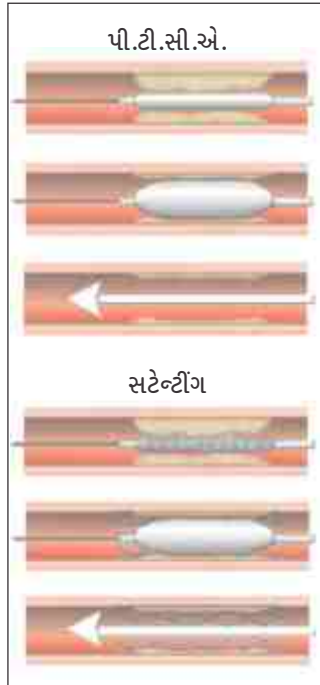
yk¼kh,
 ÷ eōh xĒLMkĀ ÷ kLx xe{, MkeBmk vkwlzplk yLkuĒeō ĒkĒkykLkku

YĀkPĉ-e LkœeykĀkkuR÷ks : yĀLSpĀ÷kMxe

હૃદયની ધમનીઓના રોગમાં હૃદયની ધમનીઓ સાંકડી થઈ જાય છે અથવા તો તેમની અંદર અવરોધ પેદા થાય છે. તેના કારણે હૃદયને પૂરતું લોહી મળતું અટકી જાય છે. લોહીનો પુરવઠો અને તેની માંગના આ વસ્તુવિચારને સમજાવવાની અહીં જરૂર છે. હૃદયને જરૂર હોય છે લોહીની, કારણ કે તેણે એટલું બધું કામ કરવું પડે છે. એન્જિયોપ્લાસ્ટી અથવા બાયપાસ શસ્ત્રક્રિયા વડે રૂંધાયેલી વાહિનીઓને ખોલીને આપણે તેને વધારે લોહી પહોંચતું કરી શકીએ.

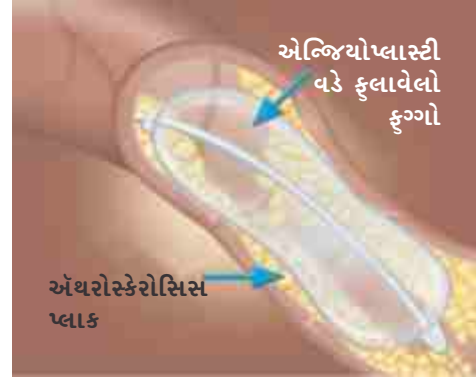
પી.ટી.સી.એ. (PTCA)

પી.ટી.સી.એ. એટલે પરક્યુટેનીઅસ ટ્રાન્સલ્યુમિનલ કોરોનરી એન્જિયોપ્લાસ્ટી. આ કાર્યપદ્ધતિ વડે હૃદયની ધમનીને પહોળી કરીને તેનો અવરોધ હટાવી શકાય છે. પી.ટી.સી.એ. બાયપાસ ઓપરેશનનો શસ્ત્રક્રિયા વગરનો વિકલ્પ છે, અને તે હાથ અને સાથળમાં એક નાનું છિદ્ર પાડીને કરી શકાય છે. આ કાર્યપદ્ધતિ વખતે દર્દીને બેહોશ કરવો પડતો નથી. દર્દી જાગૃત હોય છે. આ ઉપરાંત હોસ્પિટલમાં ફક્ત ૧-૨ દિવસ જ રહેવું પડે છે.

કુગ્ગા વડે એન્જિયોપ્લાસ્ટી (બલૂન એન્જિયોપ્લાસ્ટી) કૅથેટર એ એક વાળી શકાય તેવી ૨ મિ.મિ. સાંકડી અને છેડા પર નાનકડા કુગ્ગાવાળી પ્લાસ્ટિકની નળી હોય છે. સ્ટેન્ટ એ ધાતુનું નાનકડું કમાન સ્પ્રિંગ જેવું સાધન છે, જેને કુગ્ગા પર મૂકવામાં આવે છે. સ્ટેન્ટ ધમની ખુલ્લી રાખવા અને ફરીથી રૂંધાતી રોકવા માટે ધમનીની અંદર કૅથેટર દ્વારા મૂકી શકાય છે.

પી.ટી.સી.એ. કરતા પહેલાં દર્દીને ઘેનની હળવી દવા આપવામાં આવે છે. હાથ અને સાથળના ભાગને નાનકડા

ઈન્જેક્શન વડે બેશુદ્ધ કરવામાં આવે છે. સાંકડી સ્ટ્રો (૨ મિ.મિ. પહોળી) જેવી એક નાની નળીને હાથ અને સાથળની ધમનીમાંથી પસાર કરવામાં આવે છે.

આ નળીમાંથી ખાસ આકારનું માર્ગદર્શક કૅથેટર પસાર કરવામાં આવે છે અને તેના છેડાને હૃદયની ધમનીમાં સરકાવવામાં આવે છે.

હવે હૃદયની ધમનીમાંના અવરોધમાંથી એક પાતળા વાયરને આરપાર પસાર કરવામાં આવે છે. આ વાયરની ઉપરથી, અવરોધના સ્તર સુધી એક પાતળા કુલાવી શકાય તેવા કુગ્ગાને પસાર કરવામાં આવે છે. કુગ્ગો બરોબર અવરોધની જગ્યાએ આવે એટલે તે કુગ્ગાને કુલાવવામાં આવે છે. આ કુગ્ગો ચરબીના થર ઉપર દબાણ આપીને અને ધમનીને ખેંચીને અવરોધને ખુલ્લો કરે છે.

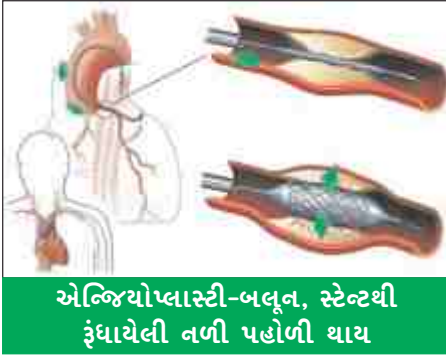
સામાન્ય રીતે કુગ્ગા વડે એન્જિયોપ્લાસ્ટી કરવાથી ધમની પોતાના મૂળ માપના પ્રમાણમાં ૭૦-૮૦ ટકા ખૂલી જાય છે. તેમાં હજુ થોડો અવરોધ તો રહે જ છે, જેના માટે સૌથી અદ્ભુત સાધનોમાંના એક એટલે કે 'સ્ટેન્ટ'નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

સ્ટેન્ટ

હવે મોટા ભાગની એન્જિયોપ્લાસ્ટીમાં સ્ટેન્ટનો ઉપયોગ થાય છે. તે બૉલપેનની સિંપ્રિંગના કદનું, નાનકડી સિંપ્રિંગ જેવું ધાતુનું સાધન છે. સ્ટેન્ટ મૂકતાં પહેલા અવરોધને કુગ્ગા વડે ખોલવામાં આવે છે. પછી સ્ટેન્ટને એન્જિયોપ્લાસ્ટીના કુગ્ગા ઉપર બંધ પરિસ્થિતિમાં બેસાડીને અવરોધની જગ્યાએ ધકેલવામાં આવે છે. જ્યારે એન્જિયોપ્લાસ્ટીના કુગ્ગાને કુલાવવામાં આવે છે ત્યારે તે સ્ટેન્ટને રક્તવાહિનીની દીવાલ સામે ખોલે છે. આ સ્થિતિમાં સ્ટેન્ટ બેસી જાય છે અને ધમનીને ખુલ્લી રાખે છે. અંતમાં કુગ્ગાવાળા કૅથેટરને શરીરની બહાર કાઢી લેવામાં આવે છે.

સ્ટેન્ટના ફાયદા

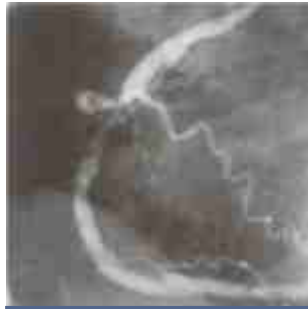
સ્ટેન્ટ વાપરવાથી ધમની પ્રમાણમાં વધારે ખૂલે છે અને ફરીથી તે રૂંધાઈ જવાની શક્યતા ઘટી જાય છે. દાખલા તરીકે ૯૦ ટકા

એન્જિયોપ્લાસ્ટી-બલૂન, સ્ટેન્ટથી રૂંધાયેલી નળી પહોળી થાય

રૂંધાયેલી એક ધમનીની કલ્પના કરીએ. ફુગ્ગા વડે એન્જિયોપ્લાસ્ટી કર્યા પછી અવરોધ ૨૦ ટકાથી ૩૦ ટકા સુધી ઓછો થઈ જશે, પણ સ્ટેન્ટ મૂક્યા પછી અવરોધ ૦ ટકા થઈ જશે. અવરોધ બિલકુલ હટી જશે. આ ઉપરાંત, જ્યારે રૂંધાયેલી હૃદયની ધમનીની ફક્ત ફુગ્ગાવાળી કાર્યપદ્ધતિથી સારવાર કરવામાં આવે છે, ત્યારે અવરોધ ફરીથી પેદા થવાની શક્યતા આશરે ૩૦ ટકા રહે છે. પરંતુ જો

સ્ટેન્ટ મૂકવામાં આવી હોય, તો અવરોધ ફરીથી ઊભો થવાની અને એન્જાયનાનાં લક્ષણો પેદા થવાની શક્યતા છેક ૧૦ ટકા સુધી ઘટી જાય છે. આથી, સ્ટેન્ટનો ઉપયોગ કરવો તે એક આવશ્યક કાર્યપદ્ધતિ થઈ ગઈ છે.

૯૦ ટકા બંધ ધમની

જો સ્ટેન્ટ મૂક્યા પછી છ મહિના સુધી અવરોધ પેદા ન થાય, તો રૂંધાયેલી ધમની હંમેશ માટે ખુલ્લી રહે છે. સ્ટેન્ટ વાળી ધમનીમાં છ મહિનાની અંદર ફરીથી અવરોધ પેદા થવાની શક્યતા ૧૦ ટકા છે. આ રીતે, જો અવરોધ છ મહિના સુધીમાં ઊથલો ન મારે તો સ્ટેન્ટ વડે મોટા ભાગના અવરોધનું કાયમ માટે નિવારણ થઈ જાય છે.

એન્જિયોપ્લાસ્ટી પછી પૂરેપૂરી ખુલ્લી ધમની

‘ડી.ઈ.એસ’ ડ્રગ કોટેડ સ્ટેન્ટ્સ

હવે એક ખાસ પ્રકારની દવાના આવરણવાળી સ્ટેન્ટ પણ મળે છે, કે જે બેસાડ્યા પછી થોડાં અઠવાડિયાં સુધી તે

RÖnhku-ePBMM, İ kakkhku-ePBMM, રેપામાયસિન અથવા પેક્ટિલટેક્સલ જેવી દવા છોડતી રહે છે. આથી સોજો અને ધમનીની માંસપેશીનો વધુ પડતો પડતો વિકાસ થતાં અટકે છે અને ધમનીમાં ફરીથી અવરોધ પેદા થવાની શક્યતા ૨ થી ૫ ટકા જેટલી ઓછી થઈ જાય છે. અમેરિકામાં હવે ૯૦ ટકાથી વધુ આ પ્રકારની સ્ટેન્ટ જ વપરાય છે. હવે નવી અદ્યતન દવાઓ નો વપરાશ થાય છે અને ઓગળી જાય એવી (Bioabsorbable Stent) સ્ટેન્ટ પણ વપરાય છે.

જામેલા લોહીને ઓગાળનારા નવા પદાર્થ

આ હોય છે ‘પ્લેટલેટ ટૂ-બી/થ્રી-એ’ પ્રતિબંધકો. દવાઓનું આ એક એવું જૂથ છે જે પ્લેટલેટ્સ (લોહીને જામવામાં મદદ કરતા રક્ત કોષો)ને ઓછા ચીકણા બનાવે છે અને લોહીને જામી જતું રોકવામાં મદદ કરે છે. આ દવાઓનો ઉપયોગ સ્ટેન્ટિંગ વખતે કરવામાં આવે છે, કારણ કે જો સ્ટેન્ટની નજીક લોહી જામી જાય તો એન્જિયોપ્લાસ્ટીની બધી મહેનત અને ખર્ચ પાણીમાં જાય. ‘પ્લેટલેટ ટૂ-બી/થ્રી-એ’ પ્રતિબંધકોના દાખલા છે એબ્સિક્સિમેબ (રિઓપ્રો), એપિફિબાટાઇડ (ઇન્ટિગ્રિલિન) અને ટાયરોફીબાન. આ દવાઓ સ્ટેન્ટની નજીક લોહી જામી જતું રોકે છે. આજકાલ તેનો ઉપયોગ અસ્થિર એન્જાયના અથવા હૃદયરોગના હુમલા પછી અથવા એન્જિયોપ્લાસ્ટી દરમ્યાન પણ કરવામાં આવે છે.

એન્જિયોપ્લાસ્ટીમાં અન્ય સાધનો

એન્જિયોપ્લાસ્ટી વખતે કેટલાંક અન્ય સાધનો વપરાય છે. એક છે પરિભ્રમણ કરતી ડ્રિલ, જે હૃદયની ધમનીમાંથી ચરબીના થરને સાફ કરવા

માટે મદદરૂપ બને છે. ડાયરેક્શનલ કોરોનરી એથિરેક્ટોમી સાધન એક પરિભ્રમણ કરતું કટર વાપરે છે, જે ધમનીના અવરોધને છોલી નાંખે છે. ક્યારેક ખાસ ‘કટિંગ’ કરતા ખાસ ફુગ્ગા ધમનીને ખોલવા માટે વાપરવામાં આવે છે. ધમનીનો અવરોધ બાળવા માટે લેસર કિરણોનો ઉપયોગ થયો છે, પણ

“MkeBMk EMx” nkÂMÃkx ÷ (LkkLk-fkuðZ nkÂMÃkx ÷)

fkuðZ {nk{kheLkk Mk{P{kt nkE heMf Mkshe{kt Lkðk rfíkeç kLk MÚkkRÃkík

fkhkLkk Lke ðri f {nk{kheLke Mkkhðkh{kt y¼qkÅkðofk{økehe

{k[o

yU«÷

{u

sLk

s#-kE

- xðLMkÃ÷kLx
- fkrzðkf MkkPLMk
- ykúkkkãzef
- xðçk
- S.ykE. Mkshe
- ðkMðP#-h
- fLkMk Mkshe
- LPðky yLz MÃkkELk Mkshe
- ykçMxkçöMk yLz økkPLkf#-kç
- P#k#-kç
- ÅkerzP#xðöMk
- E.yLk.xe.

fkuðZ {nk{khe Èhr{Pkk çkÅe s LkkLk-fkuðZ rçk{kheLke ©Ux Mkkhðkh

MkeBMk nkÂMÃkx ÷

ÓĚP «íPkhkáký {kxu
økshkíkLkMkkÚke «Úk{ yLky yf{k'k fLý

nkxoxðLMkÃ÷kLx

s#-kE 2020

MkeBMk nkÂMÃkx ÷

zoom LIVE

MðkMÚP MktðkÈ MkeBMk fuMkkÚk

Èh hrððkhuMkðkhu11 f÷kfuLkðk rð»kPkuMkkÚku

yk ÅkrhMkðkÈ {kt òzðkð {kxu
y{khk {kçkkE ÷ Lkçkh Åkh {Mkçs fhku
+91 9099066538

ík{kÁ <Lkk{> <E{#- yzðk>
<{kçkkE ÷>

કેથેટરને દર્દીના હાથ અને સાથળની ધમનીમાં દાખલ કરાય છે. નળી દાખલ કરેલા ભાગને બહેરો કરવા ઇંજેક્શન અપાશે, પરંતુ દર્દી જાગૃત અવસ્થામાં રહેશે. ડૉક્ટર ધમની મારફતે નળીને દોરે છે અને તેની એઓર્ટા (મહાધમની)માં બેસાડે છે. એક પમ્પ કેથેટરના છેડા પર જોડાય છે. આ ફુગ્ગો ઝડપથી ફુલાય છે અને દર્દીના પોતાના જ હૃદયના ધબકારાના ઉપયોગથી તેની હવાનો નિકાલ થાય છે. આ ફુગ્ગો હૃદયના દરેક ધબકારાના સ્થગિત સમયે શરૂઆતમાં ફૂલે છે. આ ફુલાયેલ ફુગ્ગો એઓર્ટામાં બ્લડપ્રેશર વધારે છે, હૃદયની

ધમનીઓ અને શરીરમાં લોહીના પ્રવાહને વધારે છે અને હૃદય ઉપરના શ્રમને ઘટાડે છે.

પરિણામો

ખૂબ જ ગંભીર રીતે બીમાર લોકો માટે આઇ.એ.બી.પી. ખૂબ કામનું સાધન છે.

IMSLP 'ÓĒPŁke ōkík rĒ÷Ūke' - ÷Ū4f : zli fĪPq Ākhe¼

“MkeBMk EMx” nkĀMĀkx ÷
(LkkŁk-fkūōZ nkĀMĀkx ÷)

MkSf ÷ yLku {æef ÷ {Ōxe-MĀkū-Pk ÷ exe Mkōkyku 24 x 7 WĀk ÷ çĀ

MkĪrūkík Mkshe MkeBMk { kt

ĒĒebŁke Mk ÷ k { ĩke {kxurōpuk «kxkrfkū-
«kĀkh ĀkMkŁk ÷ «kxrfxeō ĒĀōĀk {Lx (PPEs)

çkŁkurçkōZ^aøk Lke y ÷ øk MkĪōĀkyku
y ÷ øk Ūke fĪMkh yLku hazPkūkĪkĀke MkLxh

3.5 yfh s {eLk Ākh
500,000 Mfōh Vw {kt çkŁky ÷ øk rçkōZ^aøk

"Maru Hriday" Registered under RNI No. GUJGUJ/2009/28044

Published 15th of every month

Permitted to post at PSO, Ahmedabad-380002 on the 22nd to 27th of every month under Postal Registration No. GAMC-1731/2019-2021 issued by SSP Ahmedabad valid upto 31st December, 2021

Licence to Post Without Prepayment No. PMG/HQ/090/2019-2021 valid upto 31st December, 2021

If undelivered Please Return to :

CIMS Hospital, Nr. Shukan Mall,

Off Science City Road, Sola, Ahmedabad-380060.

Ph. : +91-79-2771 2771-72

Fax: +91-79-2771 2770

Mobile : +91-98250 66664, 98250 66668

'{KY ÓĖP' Lkuytf {ġġġġ ybku: ōuġ{khU '{KY ÓĖP' Lkuytf ōRġġġġġ ġkuġġġġ rġ{ġġ 60 (12 ytf) Au ġġġġ{ġġġġ {kxuġġ yġġġġ [ġ/zeze 'MkeBMk nkġġġġx÷ «k. ÷e.' Lkġ Lkġ{Lkġġġġġġ Lkġ{ y^mġġġġġġġ ġġġġġġġ rġġġġġ Mġġġġ y{ġġe yġġġġġ, "{KY ÓĖP" rġġġġġġġ, MkeBMk nkġġġġx÷, ġġġġġ {kġ- LkSF, yġġġ Mġġġġġ Mġġe ġġz, Mġġ-k, y{ġġġġġ-380060 ġġġ {kġ÷e yġġġġġ Vġġġ Lġġ : +91-79-4805 1059/1060

MkeBMk nkġġġġx÷

WORLD'S BEST HOSPITALS 2020
Newsweek
 POWERED BY **statista**
CARE INSTITUTE OF MEDICAL SCIENCE

y{ġġġġ Lġġġ ōġf {ġġġġ eLk (2020) {kġ
¼kġġġ yLkġġġġ Lke ©ġX nkġġġġx÷kġġLke ytf ġkġġġġġġġġ

ġġġġ, {ġġf yLkġġġġġ zġġ yġġġġ [ġġġġġġyġġġġ nkġġġġx÷ ōġġġġġġ rġLġġe, 15/1, Lkġġġġe yġġġġ,
R.yġġ. yġġR. rġġġġġġġġġġ Mġġ{ġġ ġġġġġ ġġz, y{ġġġġġ-380004 ġġġġġġġ ġġġġġġ yLkġġ
MkeBMk nkġġġġx÷, ġġġġġ {kġ- LkSF, yġġġ Mġġġġġ Mġġe ġġz, Mġġ-k, y{ġġġġġ-380060 ġġġġġġġ «rġġġġġġ

